

Individuele of Gezins CGT voor kinderen met angststoornissen

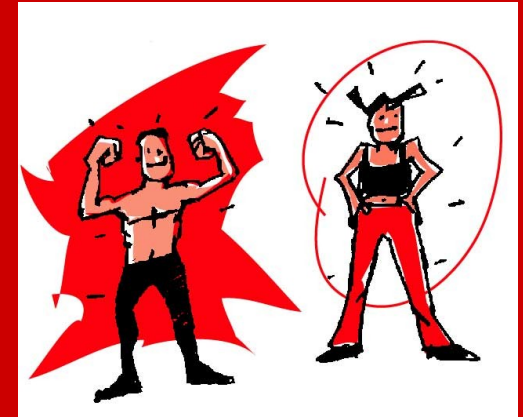
Denise Bodden, Universiteit Utrecht

Waarom effectieve therapie nodig?

- meest voorkomende vorm van psychopathologie bij kinderen/adolescenten (8-12%)
- neigen tot chroniciteit (Newman, 1996)
- Zonder behandeling; 66% na 4 jaar nog steeds een angststoornis (Keller et al., 1992)
- leidt tot andere psychopathologie (Last, 1996)
- En hoge kosten; 20.3 miljoen per jaar (Bodden et al., 2008)

Effectiviteit CGT

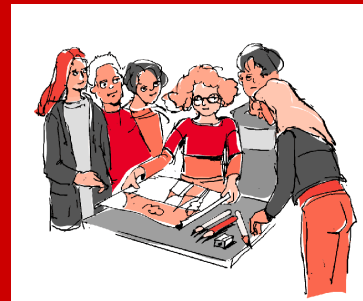
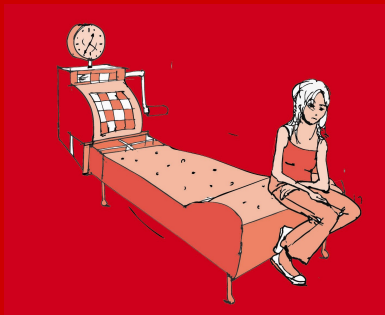

CGT is effectief

(Cartwright-Hatton et al., 2004; In-Albon & Schneider, 2005)

MAAR

Welke vorm?

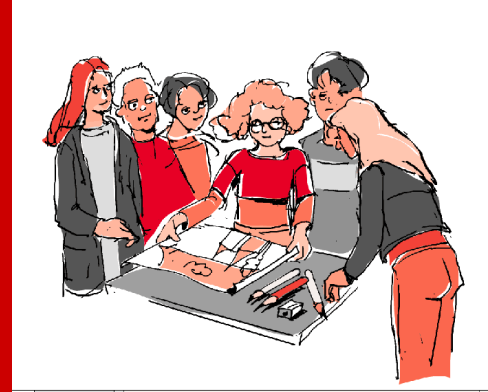
Effectiviteit individuele CGT

- Coping Cat (Kendall et al., 1990)
 - 16-20 sessies
 - Leeftijd 7-13
 - Nameting; 64% Primaire angst vrij (Kendall, 1994)
 - 2-5 jaar follow-up; 87% Primaire angst vrij (Kendall et al., 1996)
- In Nederland; dappere kat
 - Nameting; 54% angst vrij (Nauta et al., 2003)
- Coping Koala (Barrett et al., 1996)
 - Meer exposure en Cognitieve herstructurering
 - Nameting; 57% Angst vrij (Barrett et al., 1996)
 - 1 jaar Follow-up; 71% Angst vrij (Barrett et al., 1996)

Effectiviteit groepsCGT

- Coping Cat

- Groepsversie
- Nameting; 50% Primaire angst vrij (Flannery-Schroeder & Kendall, 2000)
- Groep = individueel

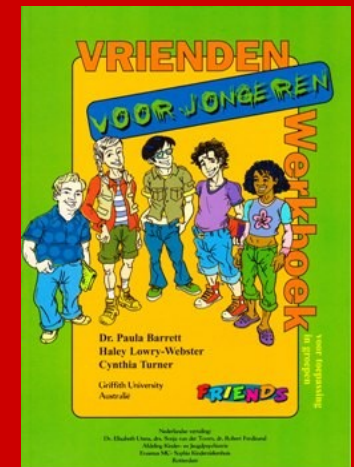
- Friends (Barrett, 1998)

- Groepversie
- Nameting; 56% angst vrij
- 1 jaar follow-up; 65% angst vrij
- Groep = individueel

- In Nederland; Vrienden

- Nameting 41% angst vrij (Liber et al., 2008)
- Groep = individueel (Liber et al., 2008)

Rol van de ouders

- Conflicten tussen ouders (Rapee, 2011)
- Modeling (Rapee, 2011)
- Genetica
- Opvoedstijlen

Genetica

- Enorme (60% tot 80%) overlap in angststoornissen tussen ouders en kinderen (Last et al., 1987 & 1991)
- 5-7x meer kans, beide 9x meer kans (Beidel & Turner, 1997)

“anxiety disorders run into families”

Rol van opvoeding

Ouders zijn

- overbeschermend/controlerend
- minder autonomie bevorderend
- kritisch/negatiever
- minder warm/steunend

(Rapee, 2011; Lindhout et al., 2006)

- Angstige ouder: minder tevreden met ouder-rol (Rogers & Matthews, 2004)

Causale relatie?

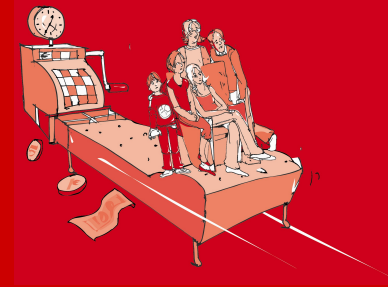

(Angstige) ouder;

- Minder fysiek en speel gedrag
- Minder aanmoedigen opzoeken angstige/nieuwe situaties

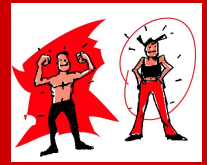
(Woodruff-Boreden et al., 2002; Turner et al., 2002)

Effectiviteit CGT + ouders

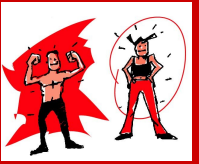
- CGT waarbij ouders betrokken worden is effectiever
 - Barrett et al., 1996
 - Spence et al., 2000
- CGT waarbij ouders betrokken worden is even effectief
 - Barrett, 2001
 - Mendlowitz et al., 1999
 - Silverman et al., 1999
 - Siqueland et al., 2005
 - Wood et al., 2006
- In Nederland: Individueel (54%) = individueel + oudertraining (59%)
 - Nauta et al., 2001 en 2003

Onderzoek Bodden et al. 2008

Bodden, D.H.M., Dirksen, C.D., Bögels, S.M., Appelboom, C., Appelboom-Geerts, K.C.M.M.J., Brinkman, A.G., de Haan, E., Ringrose, J., & Nauta, M.H. (2008). Costs and cost-effectiveness of family CBT versus individual CBT in clinically anxious children. *Clinical Child Psychology and Psychiatry, 13* (3), 395-416.

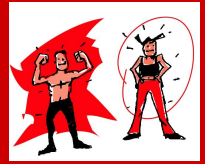
Bodden, D.H.M., Nauta, M.H., Bögels, S.M., de Haan, E., Ringrose, J., Appelboom, C., Brinkman, A.G., & Appelboom, C.M.M.J. (2008). Een multi-center onderzoek naar de effectiviteit van kind-CGT en gezins-CGT; onverwachte resultaten. *Kind en Adolescent praktijk, 3*, 112-121.

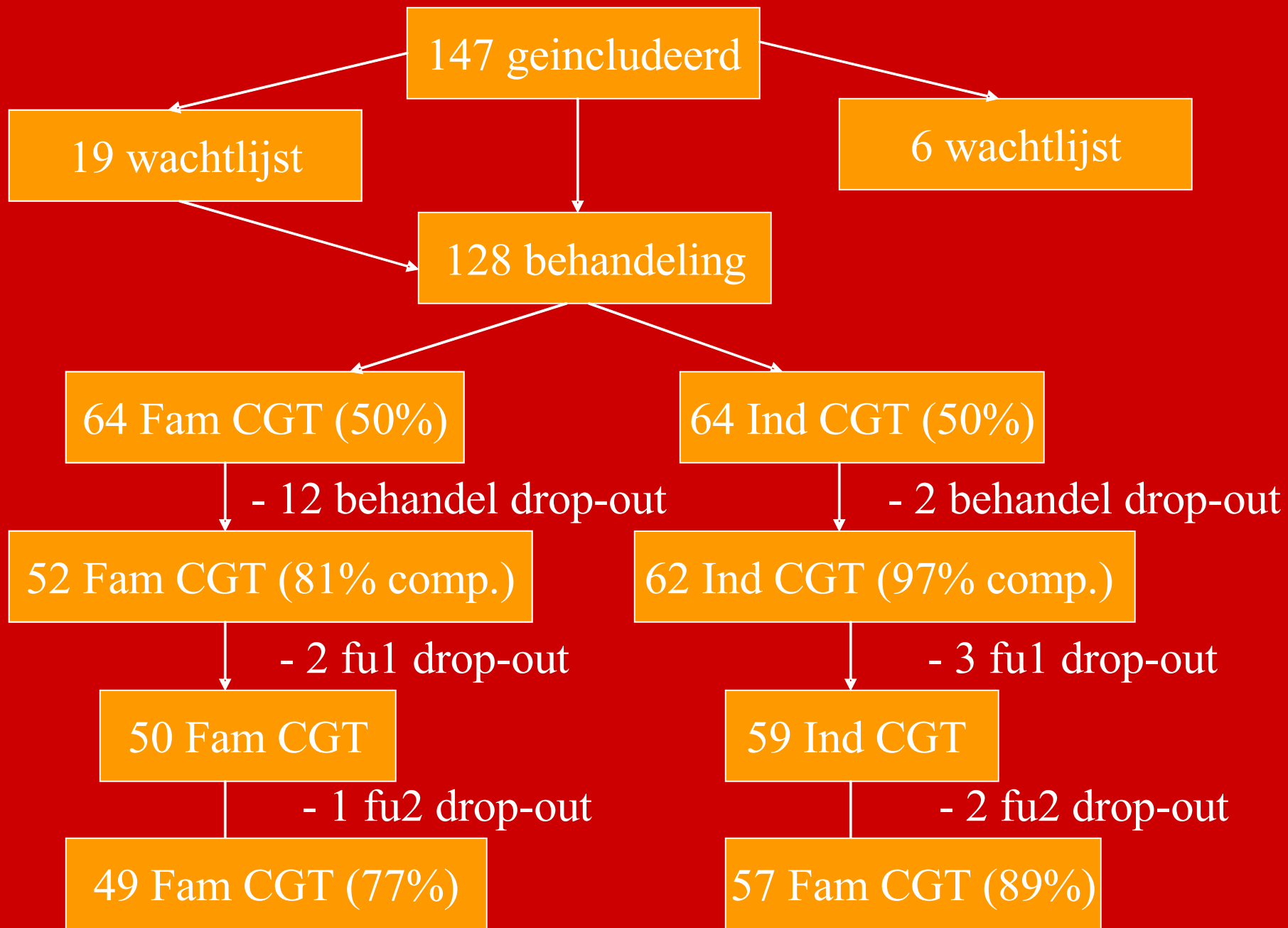
Studie design

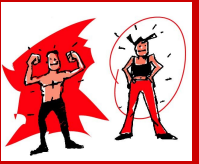
- Multi-center; 7 kinder en jeugd geestelijke gezondheidscentra
- 45 therapeuten, nationaal getraind
- 8 onderzoeksassistenten
- Gezinnen worden at random toegewezen aan wachtlijst (n=25), kind of gezins CGT
- 4 meetmomenten; voormeting, nameting, FUI (na 3 maanden), FUII (na 1 jaar)

Participanten

- N = 128 kinderen/adolescenten
- 12 sessies
- Alle angststoornissen
- 8-18 jaar ($m=12.4$ jaar)

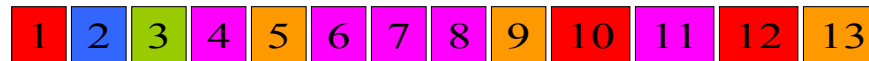

CGT: opzet

Individueel

Gezin

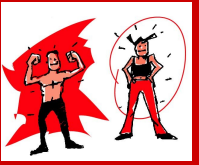
O+k

k

gz

o

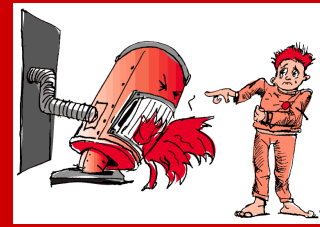
k, o+k

Individuele CGT

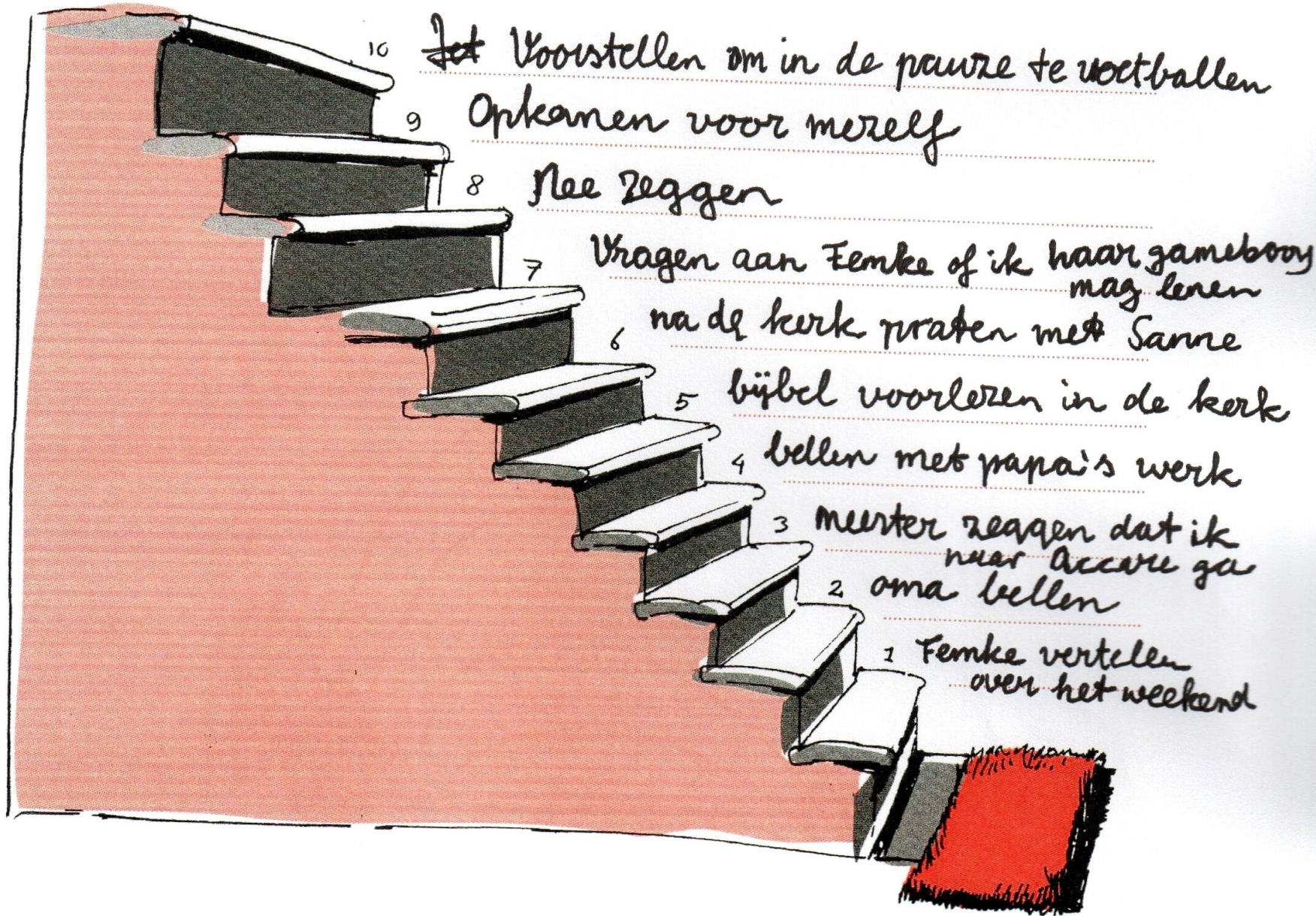
Individuele CGT

- Psychoeducatie;
- Cognitieve herstructurering; uitdagen dmv detective
- Uitdagen d.m.v. detective
- Identificatie van de 4 G's:
Gebeurtenis, Gedachte, Gevoel, Gedrag
- Helpende gedachten
- Moedig gedrag bedenken
- Exposure

Angst-hiërarchie

Stap 1

Femke vertellen over het weekend

Gebeurtenis *in de klas*

Gedachte *ik zeg het vast fout*

Gevoel *renuwachtig*

Geloof: *8*

Sterkte: *7*

Gedrag *Toch doen*

Uitdagen

Is dat altijd zo?

Helpende gedachte: *ik zeg het vaak goed*

Geloof: *5*

Eerste keer geoefend *maandag*

Hoogste angst tijdens de oefening: *8* Angst op het eind: *4*

Tweede keer geoefend *woensdag (over gym gepraat)*

Hoogste angst tijdens de oefening: *8* Angst op het eind: *4*

Derde keer geoefend *donderdag met hira (mocht ook)*

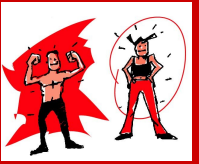
Hoogste angst tijdens de oefening: *4* Angst op het eind: *0*

Vierde keer geoefend *maandag*

Hoogste angst tijdens de oefening: *6* Angst op het eind: *2*

Vijfde keer geoefend *maandag tegen hira*

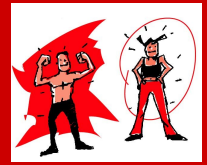
Hoogste angst tijdens de oefening: *4* Angst op het eind: *1*

Gezins CGT

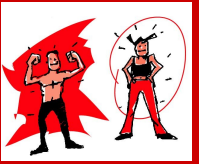

GezinsCGT: CGT voor kind EN ouders

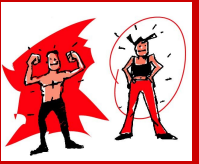
1. Kind en ouders leren om samen eigen angsten te identificeren, uitdagen, helpende gedachten/gedrag en exposure
 2. Disfunctionele cognities kind en ouders
 3. Problematische gezinsinteracties
 4. Problematische partnerinteracties
- Therapeut begeleidt ouders

Hypotheses

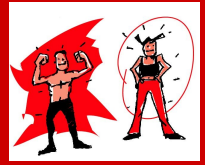
- Is CGT (met dit protocol) effectief?
- Is **gezins** CGT effectiever dan **Individuele** CGT?
- Is gezins CGT **kosten-effectiever** dan individuele CGT?

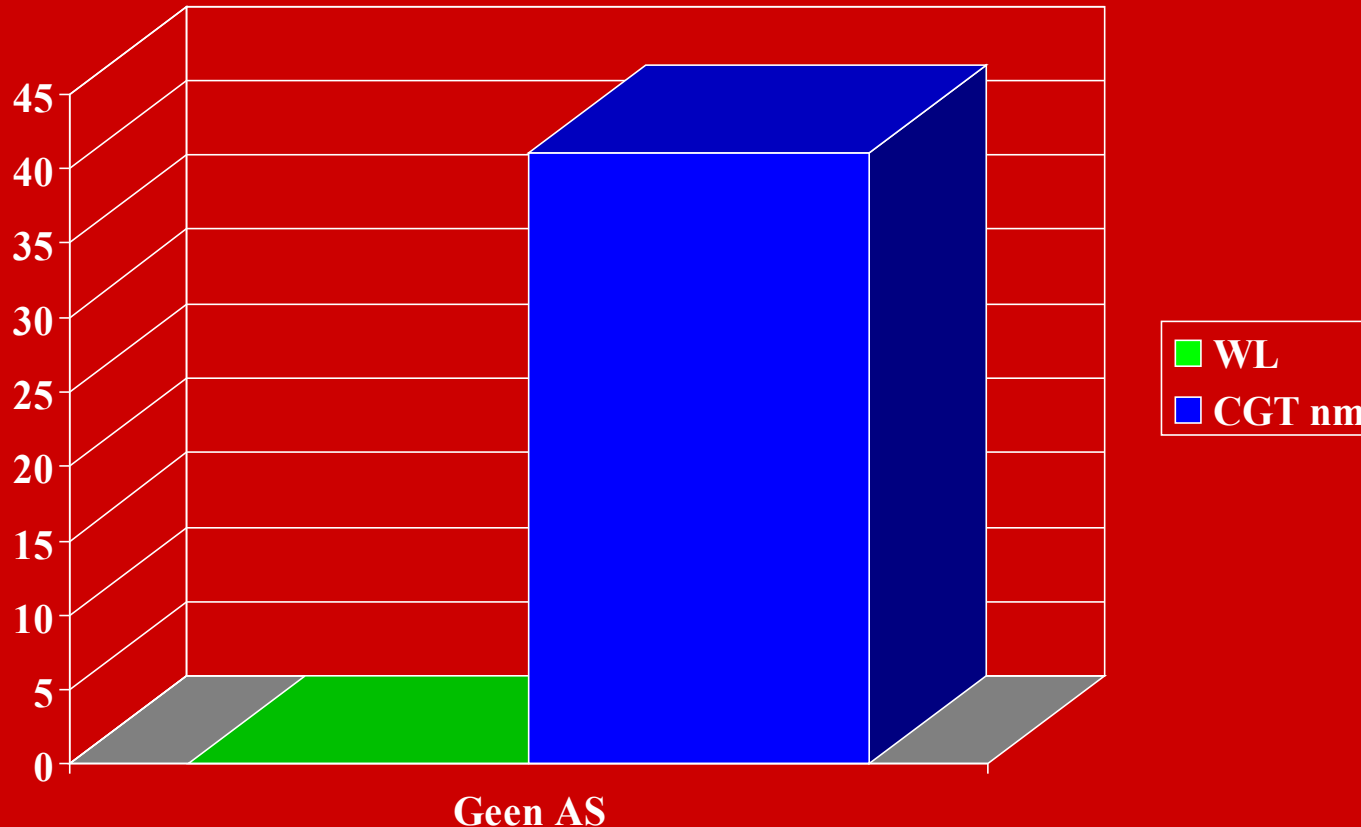
Is CGT effectiever dan wachtlijst?

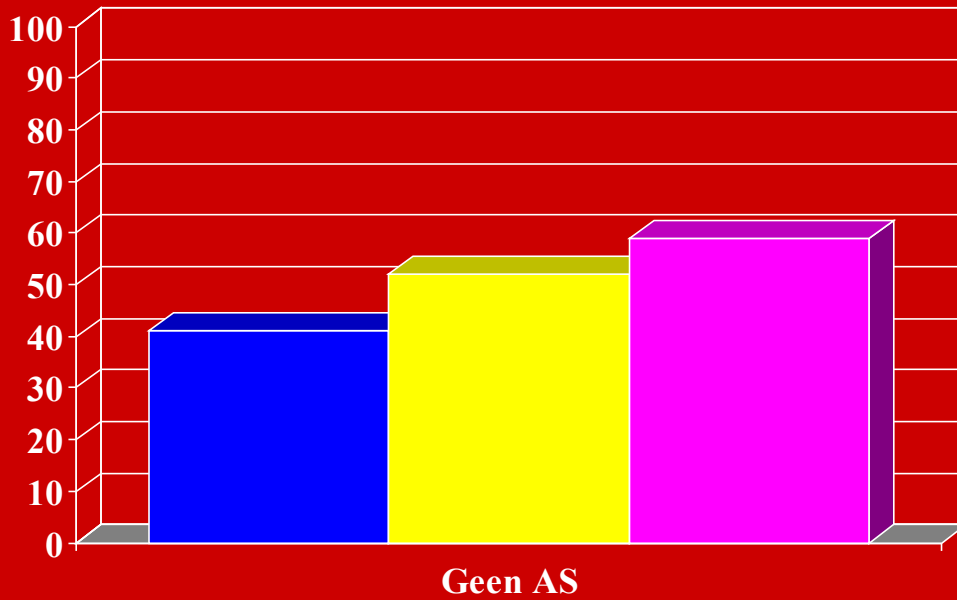
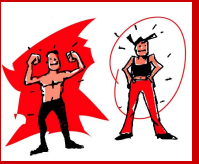
CGT versus wachtlijst

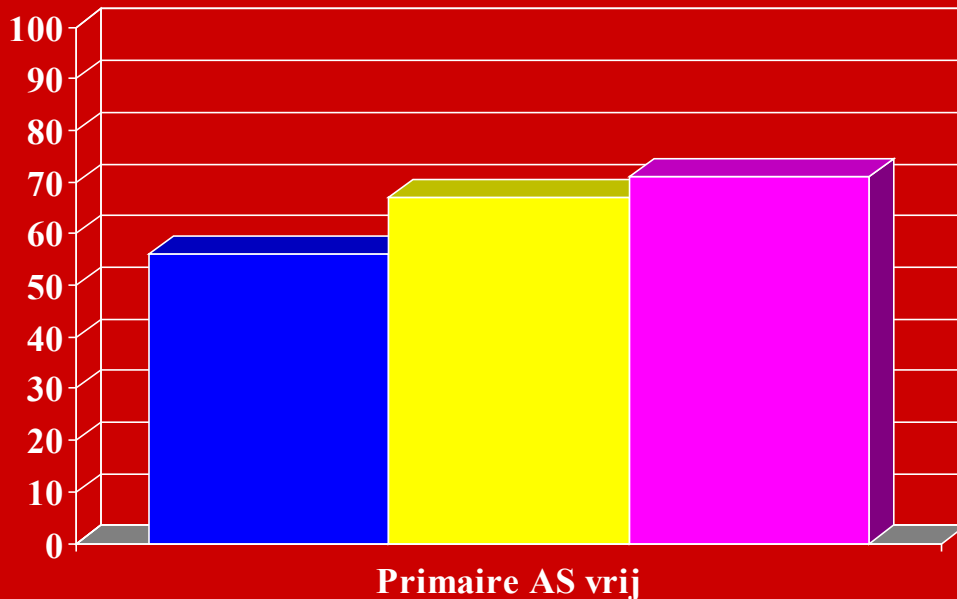
- Wachtlijst (n=25); 0% AS vrij
- CGT nm (n=128); 41% AS vrij
- CGT is **effectiever** dan wachtlijst; $\chi^2=15.4$, $p<.001$.

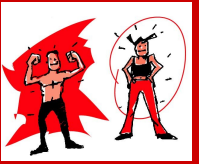
CGT; ADIS

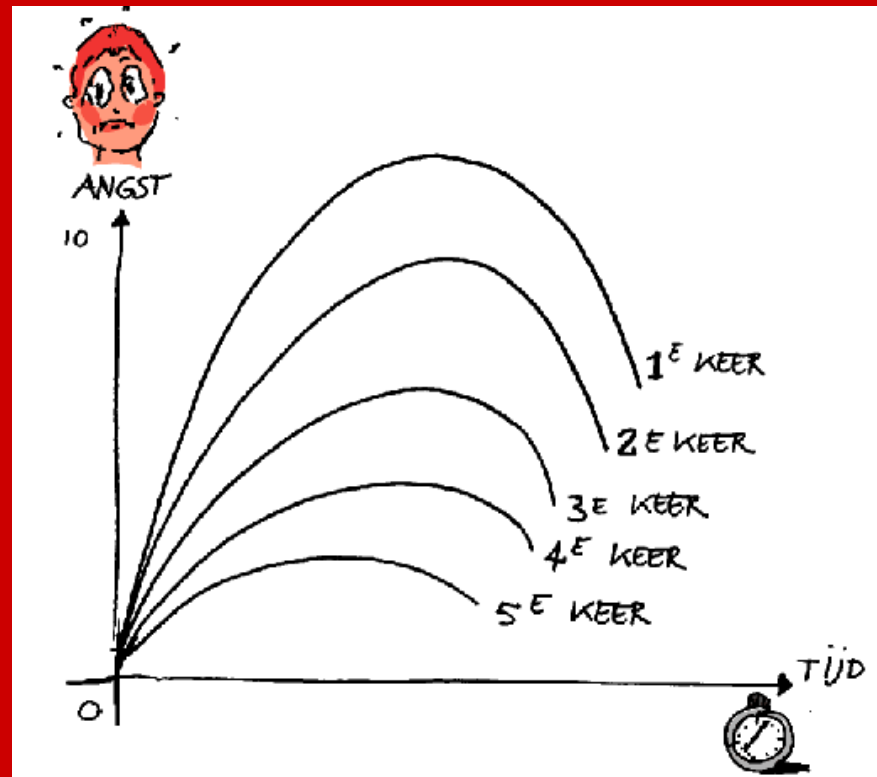
- nm 41% geen AS
- fu1 52% geen AS
- fu2 59% geen AS

- nm 56% Primaire AS vrij
- fu1 67% Primaire AS vrij
- fu2 71% Primaire AS vrij

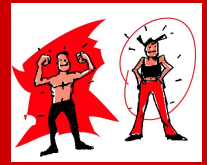

Is Gezins CGT effectiever dan Individuele CGT?

Ind vs Gezin CGT

geen angst stoornis ADIS

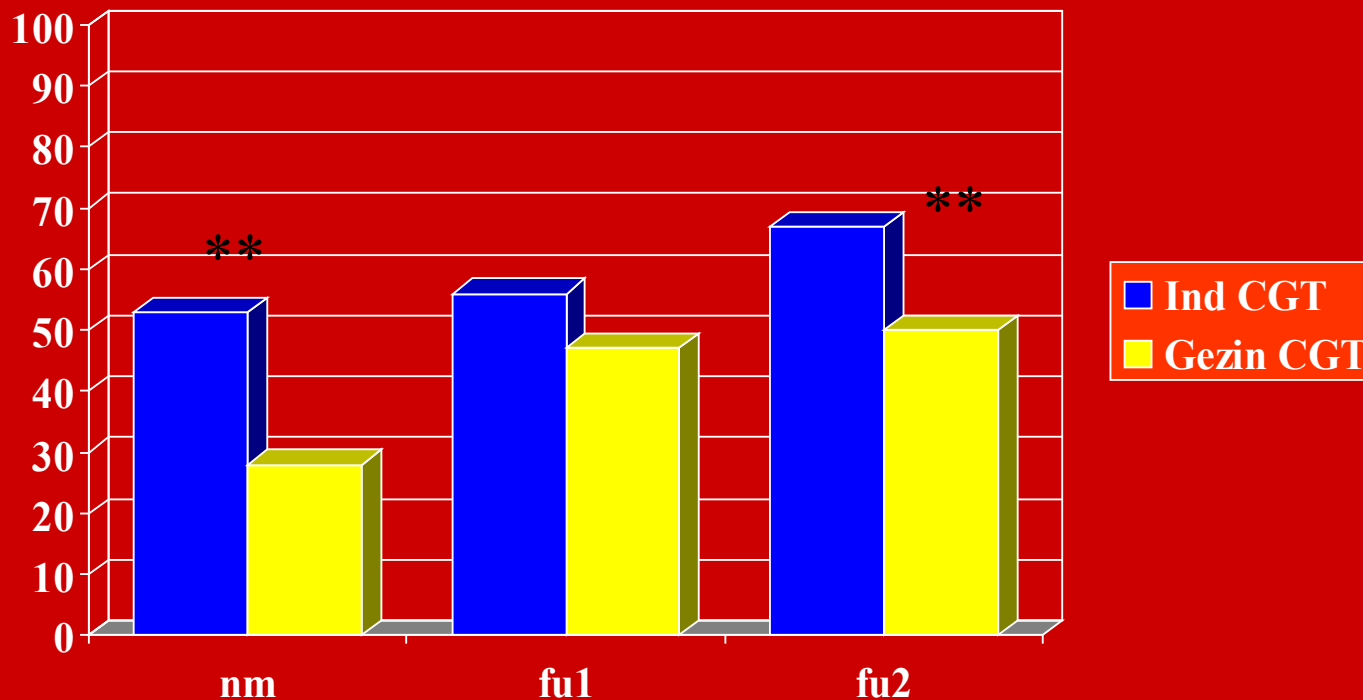

NM CGT; 53% (Ind) versus 28% (Gezin), $Wald(1) = 9.9, p = .00, OR = 3.7^{**}$.

FU1 CGT; 56% (Ind) versus 47% (Gezin), $Wald(1) = 1.2, p = .28, OR = 1.5$.

FU2 CGT; 67% (Ind) versus 50% (Gezin), $Wald(1) = 3.8, p = 0.5, OR = 2.1^{**}$.

Ind CGT is sig. **effectiever** dan gezins CGT bij nm en fu2.

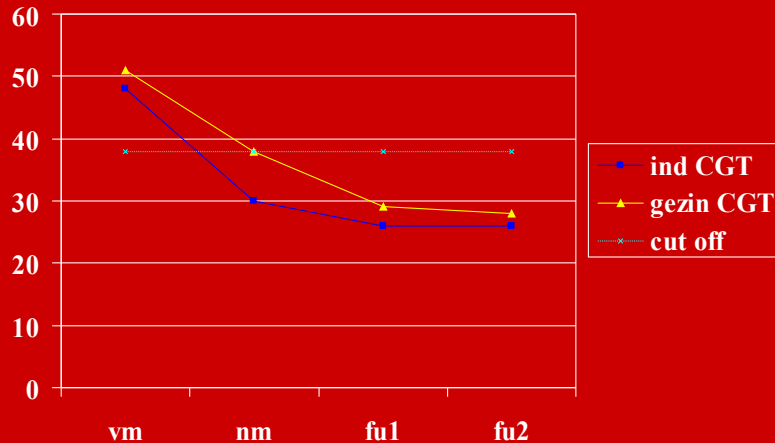

Ind vs Gezin: SCARED

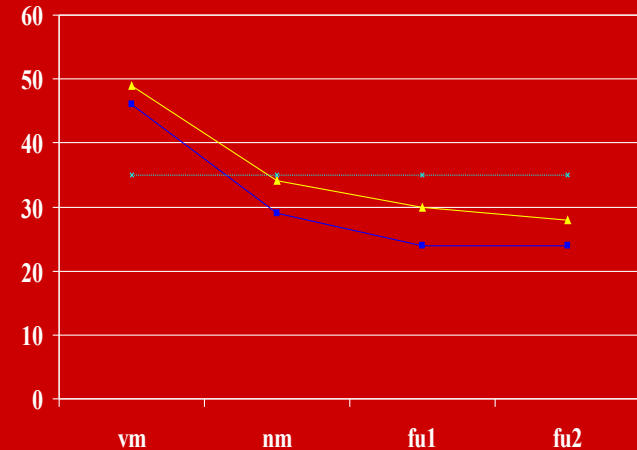
	Pre-post		Pre-fu1		Pre-fu2	
	Ind	Gez	Ind	Gez	Ind	Gez
scared-c	1.03	0.53	1.07	0.89	1.07	0.96
scared-pc	1.06	0.94	1.39	1.03	1.21	1.09

>.8 = large, .6 - .8 = medium, < .6 = small

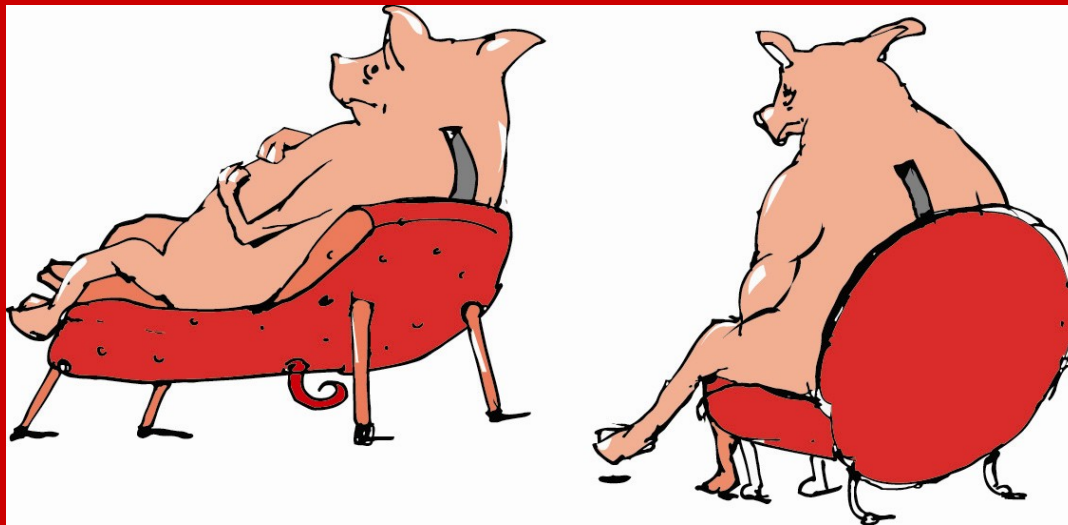
SCARED-kind

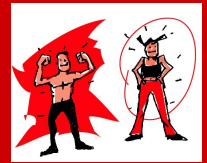
SCARED-ouder over kind

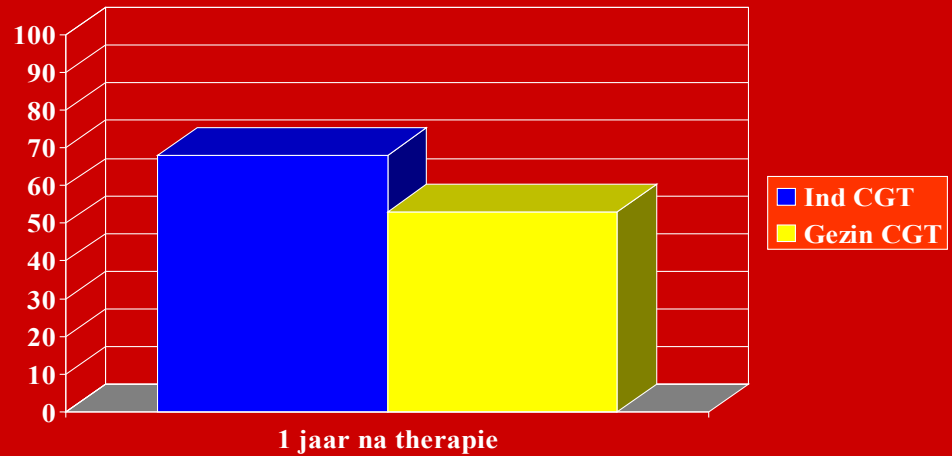
**Is Gezins CGT
kosten-effectiever dan
individuele CGT?**

ICER Angst vrij kind

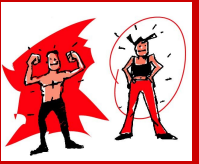

Wald (1) = 2.8, p = 0.1, OR= 0.5.

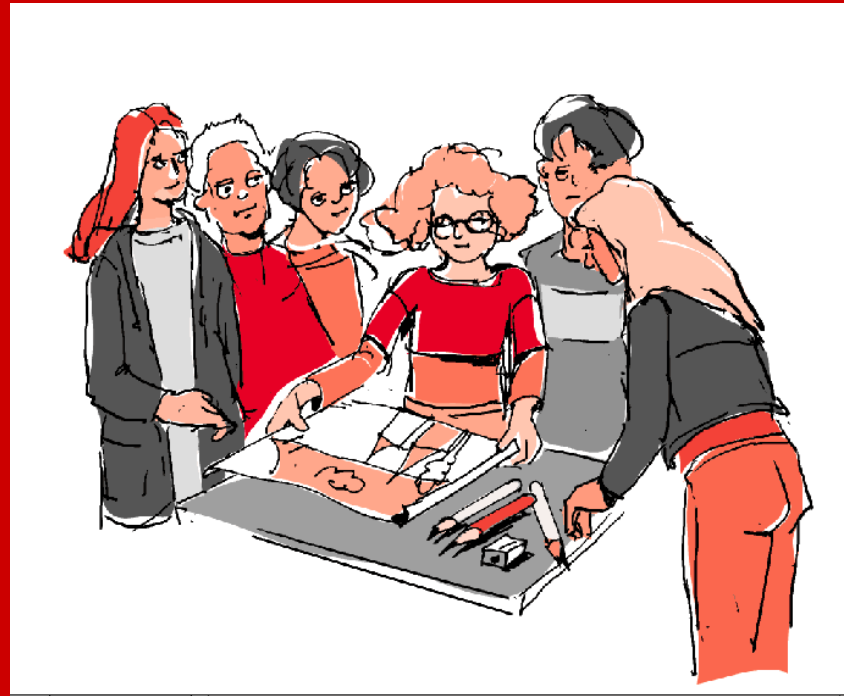

	Ind CGT	Gezin CGT	IC
• Angst vrij	0.68	0.53	-0.15
• Kosten	2751.39	3050.52	299.13

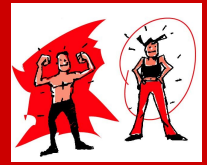
ICER = inferieur

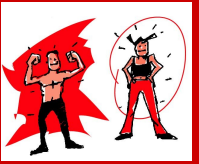
Conclusies

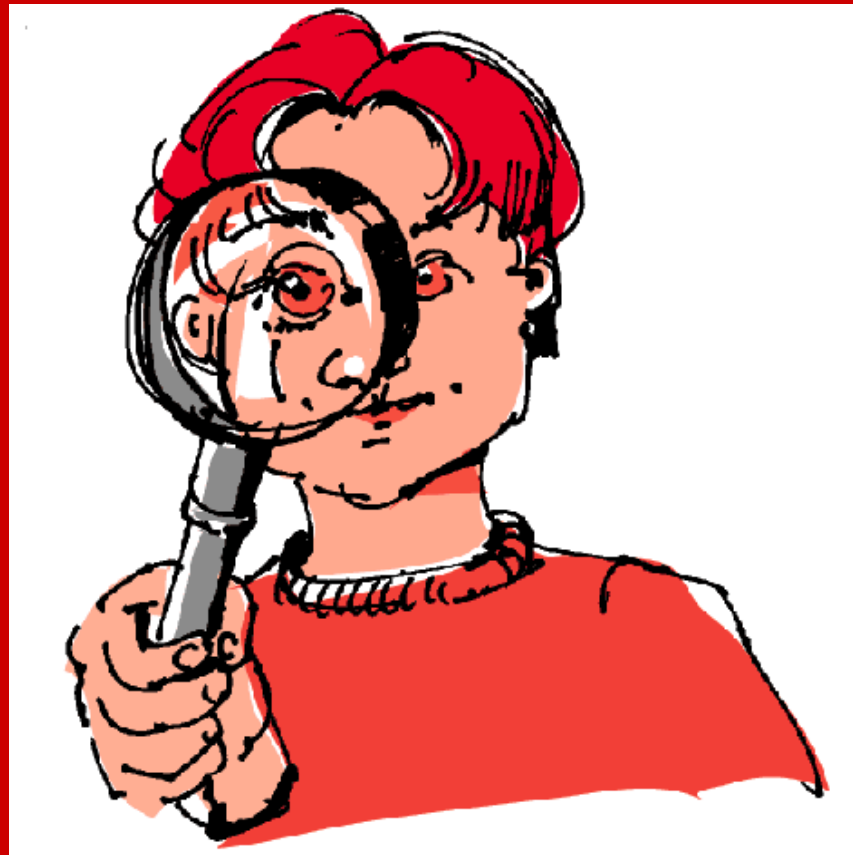
Conclusies

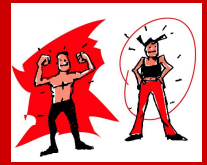
- Beide therapieën zijn effectief!
- **Ind** CGT is **effectiever** dan gezins CGT bij nm en fu2.
- Individuele CGT is **kosten-effectiever** t.o.v. gezins CGT.
- Ook andere studies ind = gezins CGT/CGT + ouders

Verklaringen???

Discussie ind versus gezin

- Ind CGT; meer oefenen met exposure
- Ind CGT; kind krijgt meer zelfvertrouwen door dingen te doen zonder ouders
- Ind CGT; Ouder ziet dat het kind het alleen kan
- Gezins CGT; te weinig sessies om alles te behandelen
- In Gezins CGT moet te veel via de ouders verlopen > te veel gevraagd voor (de vaak angstige!) ouders.

Eind stelling

Niets is meer automie
bevorderend dan het krijgen
van Individuele CGT.

